

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3CoE/120/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5609202606
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5609202606.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 36 432 105, zastúpeného spoločnosťou ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom advokátskej kancelárie Bratislava, Vajanského nábrežie 5, IČO: 36 715 638, proti povinnému: C. Y., nar. X.XX.XXXX, bytom N. Y., H. XXX, o vymoženie 1.432,93 Eur s príslušenstvom, ktorá exekúcia je vedená pred súdnym exekútorom JUDr. Ľubomírom Pekárom, so sídlom Exekútorského úradu U., P. T. XX/X, pod sp.zn. EX 827/09, v konaní o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 7Er/194/2009-15 zo 16.3.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 7Er/194/2009-15 zo 16.3.2015, vo výroku, ktorým súd exekúciu zastavil, potvrdzuje.

Výrok rozhodnutia, ktorým súd rozhodol o trovách exekúcie, zostáva **n e d o t k n u t ý**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením č.k. 7Er/194/2009-15 zo 16.3.2015 exekúciu zastavil. Súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal.

Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil poukazujúc najmä na ustanovenie § 243b ods. 1, § 57 ods. 1 písm. a), § 58 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.10.2013 v nadväznosti na ustanovenie § 52 a násl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, príslušné ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom ku dňu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy tým, že rozhodcovský rozsudok v predmetnej veci je postihnutý vadou formálnej vykonateľnosti z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, nakoľko rozhodcovská doložka, ktorou mala byť právomoc rozhodcovského súdu založená, je ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve neplatná a zároveň je neplatná aj pre nedostatok písomnej formy rozhodcovskej doložky. Právny vzťah založený medzi právnym predchodcom oprávneného (Poštová banka, a.s.) a povinným Zmluvou o úvere zo dňa 23.2.2006, vyhodnotil exekučný súd ako vzťah spotrebiteľský, nakoľko úprava zákona o ochrane spotrebiteľa rozšírila definíciu spotrebiteľských zmlúv podľa Občianskeho zákonníka aj na zmluvy priamo v Občianskom zákonníku neupravené. Právny predchodca oprávneného konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, povinný má v danom vzťahu postavenie spotrebiteľa, ide o fyzickú osobu nepodnikateľa, v zmluve identifikovaného rodným číslom a číslom občianskeho preukazu. Zo zmluvy pritom nevyplyva, že povinnému bol úver poskytnutý na účely obchodnej, prípadne inej podnikateľskej činnosti. Z povahy zmluvných strán, predmetu podnikateľskej činnosti právneho predchodcu oprávneného a z obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o štandardnú formulárovú zmluvu, o plnení z ktorej rozhodol rozhodcovský súd. Rozhodcovskú doložku obsiahnutú v čl. 9.2 Všeobecných odchodných podmienok pre úver exekučný súd vyhodnotil ako spôsobujúcu značnú

nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka), teda neprijateľnú podmienku, postihnutú absolútnou neplatnosťou. Rozhodcovská doložka v prejednávanej veci znemožňuje spotrebiteľovi brániť svoje práva pred všeobecným súdom, túto si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým zmluvným dojednaniam, teda aj rozhodcovskému konaniu. Naviac exekučný súd konštatoval, že rozhodcovská zmluva nespĺňa ani zákonnú požiadavku jej písomnej formy podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, nakoľko je len súčasťou obchodných podmienok pre úver, t.j. nie je obsiahnutá v dokumente podpísanom oboma zmluvnými stranami. Vzhľadom na uvedené je rozhodcovský rozsudok nulitný právny akt, nakoľko ho vydal orgán nedisponujúci právomocou na jeho vydanie.

O trovách exekúcie súd rozhodol tak, že ich súdnemu exekútorovi nepriznal, nakoľko si ich exekútor, napriek výzve súdu, do jeho rozhodnutia neuplatnil.

Proti predmetnému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený a navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie prvostupňového súdu tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie tak, ako to žiada v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a zaviazá povinného na úhradu trov exekúcie, ktoré si aj vyčíslil. Oprávnený uviedol, že rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napriek neúčinnosti ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v čase podpisu zmluvy o úvere oprávnený poukázal na dôvodovú správu k predmetnému ustanoveniu, v zmysle ktorej považoval interpretáciu citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka okresným súdom v rozpore so zmyslom a účelom právnej úpravy, ktorý jej priradil zákonodarca. Mal za to, že podľa dôvodovej správy je posudzovaná rozhodcovská doložka v súlade so zákonom, keďže nebráni dlžníkovi, aby si svoje práva voči veriteľovi uplatnil na príslušnom súde a zároveň umožňuje veriteľovi, aby si uplatnil svoje práva voči dlžníkovi na príslušnom rozhodcovskom súde v zmysle rozhodcovskej doložky. Poukázal tiež na povinnosť bánk ponúknuť svojim klientom v zmysle § 93b ods. 1 a 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom do 30.11.2009 neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Odôvodnenie odvolania rozšíril o znenia smernice rady č. 93/12/EHS, v rôznych jazykoch, ktorými dôvodil, že slovenská verzia trpí nesprávnym prekladom, pretože podľa oprávneného sa v zmysle pôvodného znenia smernice za nekalú podmienku považuje taká rozhodcovská doložka, ktorá od spotrebiteľa vyžaduje aby spory, v ktorých je spotrebiteľ aktívne legitimovaný, predkladal na riešenie výlučne v rozhodcovskom konaní, ktoré nie je upravené právnymi predpismi. Oprávnený ďalej argumentoval tým, že rozhodcovský rozsudok predstavuje prekážku *res iudicata* a podľa ustanovenia § 159 ods. 2 O.s.p. je tak výrok právoplatného rozhodcovského rozsudku záväzný a nezmeniteľný vo vzťahu k účastníkom konania a pre všetky orgány, vrátane exekučného súdu. Exekučný súd je oprávnený skúmať výlučne súlad plnenia, na ktoré povinného zaviazal rozhodcovský súd, so zákonom, resp. dobrými mravmi, pričom nedovolenosť plnenia by sa mala skúmať z hľadiska predmetu záväzku, a nie z hľadiska platnosti alebo neprijateľnosti jednotlivých ustanovení Zmluvy o úvere a VOP. Vo zvyšku, vrátane posúdenia obsahu Zmluvy o úvere a VOP, predstavuje právoplatný rozhodcovský rozsudok pre exekučný súd prekážku *res iudicata*. V odvolaní tiež citoval z viacerých rozhodnutí Súdneho dvora (ES) napr. vo veci C-40/08 z 29.1.2008 a vo veci C-76/10 zo 16.11.2010. Oprávnený namietal, že v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je exekučný súd oprávnený skúmať *ex offio* iba súlad exekučného titulu so zákonom, tzv. formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti tohto titulu, nie vecnú správnosť, teda skutkové a právne závery exekučného titulu. Prvostupňový súd tak nebol v exekučnom konaní oprávnený skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku.

Povinný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. toto rozhodnutie vo výroku, ktorým súd exekúciu zastavil, podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil. Výrok rozhodnutia odvolaním nenapadnutý, ktorým súd rozhodol o trovách exekúcie, zostal nedotknutý.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci a vecne správne rozhodol.

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné vysporiadať sa s námietkami oprávneného vyjadrenými v podanom odvolaní, pričom vychádzal z princípu neúplnej apelácie - viazanosti odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok; prípady ďalších exekučných titulov uvádza § 41 ods. 2 Exekučného poriadku.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul. Exekučný súd je už v štádiu tohto posudzovania povinný ex offa skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie (iný titul) je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Na druhej strane ale nemožno prehliadnuť, že ak oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok, je exekučný súd - tak v prípade rozsudku všeobecného súdu, ako aj v prípade rozsudku rozhodcovského súdu - povinný skúmať, či ide o rozsudok vykonateľný (§ 39 ods. 2 a § 41 Exekučného poriadku); v rámci toho exekučný súd skúma, či rozsudok vydal orgán s právomocou vydať takýto rozsudok.

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.3.2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012).

Pokiaľ ide o argumentáciu oprávneného o vzťahu k obsahu rozsudku Súdneho dvora EÚ Asturcom (C-40/08), túto bolo nutné vyhodnotiť ako nedôvodnú. Záver rozhodnutia totiž konštatuje, že súdu prislúcha v štádiu výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky a vyvodiť z toho príslušné závery (aj v podobe neviazanosti spotrebiteľa danou doložkou). Možnosť posudzovať neprimeranosť zmluvných podmienok zo strany exekučného súdu bola dokonca vo vzťahu k Slovenskej republike konštatovaná v rozhodnutí C-76/10, kedy súd považoval rozhodnutie exekučného súdu o neviazanosti spotrebiteľa neprijateľnou podmienkou za prípustné.

Aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy, a prípadne aj konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012, sp. zn. 5Cdo 230/2011).

V posudzovanej veci dojednanie neplatnej rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedlo k tomu, že predložený rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom.

Ustanovenie § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 demonštratívny výpočtom definuje jednotlivé druhy neprijateľných podmienok. Neprijateľnou podmienkou nemusia byť výlučne ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy výslovne vymedzené v § 53 ods. 3 písm. a) až j) Občianskeho zákonníka. Práve naopak, neprijateľnou podmienkou môže byť akékoľvek ustanovenie

spotrebiteľskej zmluvy, pokiaľ spĺňa všeobecnú charakteristiku zadefinovanú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odsek 4 uvedeného ustanovenia sankcionuje neprijateľnú podmienku jej neplatnosťou.

V prejednávanej veci bola rozhodcovská doložka súčasťou obchodných podmienok pre úver (verzia 2/2005) poskytovaných Poštovou bankou, a.s., v čl. 9.2. Rozhodcovská doložka splyva s ostatnými zmluvnými podmienkami, nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu zmluvných podmienok a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Navyiac ide o doložku výhradnú - určovala ako jediný súd na riešenie sporov medzi účastníkmi rozhodcovský súd. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Výber osoby rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu pritom uskutočnil jednostranne sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, resp. vyššie uvedených obchodných podmienkach pre úver. Odvolací súd nespochybňuje, že zákon nevylučuje, aby aj v spotrebiteľskej zmluve bola platne so spotrebiteľom dojednaná rozhodcovská doložka. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka priamo zakazujúce dojednanie výhradnej rozhodcovskej doložky bolo do tohto právneho predpisu zapracované až od 01. 01. 2008, t. j. po uzavretí predmetnej zmluvy. Za týchto okolností odvolací súd považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly upravenej v ustanovení § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože spôsobuje značný nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, na čo správne poukázal i súd prvého stupňa vo svojom uznesení. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedlo k tomu, že spotrebiteľovi bola v konečnom dôsledku odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podstatnou je v danom prípade skutočnosť, že všeobecný súd by bol povinný zohľadňovať spotrebiteľský charakter základného vzťahu a na základe toho aj rozhodcovskú doložku, čo rozhodcovský súd opomenul. Princíp arbitráže založený na rovnocennosti dvoch právnych subjektov fungujúci v podnikateľských vzťahoch, ktorého cieľom je dosiahnuť rýchle a efektívne vyriešenie sporu, v danom prípade nebol naplnený.

Pokiaľ oprávnený poukázal na § 93b zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ktorý zakotvuje povinnosť každej banky ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd k tomu dodáva, že z obsahu uvedeného ustanovenia je zjavné, že dojednanie rozhodcovskej doložky malo byť v zmysle zákona výsledkom individuálneho rokovania a nie produktom nanútenia vo forme zakomponovania rozhodcovskej doložky do neprehľadných ustanovení zmluvy, resp. jej obchodných podmienok.

Navyiac, ako správne konštatoval i exekučný súd, rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané obidvoma zmluvnými stranami, je neplatná pre nedostatok písomnej formy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/245/2010 z 30.11.2011). Podľa úvah Najvyššieho súdu „úprava obsiahnutá v zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy rozhodcovskej zmluvy v § 4 je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu a formálna podmienka písomnej formy v danom prípade dodržaná nebola. Ako vyplýva z obsahu zmluvy o úvere a z pripojených VOP nie je zjavné, že by spĺňali náležitosti, ktoré vyžaduje zákon, teda že by došlo k podpisu uvedených všeobecných obchodných podmienok spoločnosti obidvoma sporovými stranami, čím by založili rozhodcovskú doložku“.

Primárnym základom záveru okresného súdu je neplatnosť samotnej rozhodcovskej doložky a nie vecný prieskum správnosti rozhodcovského rozsudku, s ktorým konštatovaním sa na základe vyššie uvedeného stotožnil i odvolací súd. Neplatnosť rozhodcovskej doložky následne spôsobila, že rozhodcovský rozsudok vydaný na jej základe nie je formálne a materiálne vykonateľným exekučným titulom.

Na uvedenom závere nedokáže nič zmeniť ani znenie dôvodovej správy k ustanoveniu § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, ktoré vo svojom odvolaní uviedol oprávnený. Dôvodová správa nie je prameňom práva (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 17/96 z 24. februára 1998 zverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, čiastka 30, pod č. 78/1998). Pokiaľ oprávnený namietal prekážku res iudicata, prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania, exekučné konanie nie je objektívne spôsobilé založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej

vo vzťahu k inému ako exekučnému konaniu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/108/2012). Nedôvodná a irelevantná je i námietka oprávneného, že slovenský preklad Smernice nie je správny. Konkrétne výhrady k úsudku prvostupňového súdu, že rozhodcovská doložka formulovaná len vo všeobecných obchodných podmienkach nespĺňa zákonné kritéria, keďže nemá písomnú formu, a teda je neplatná, odvolateľ v podanom odvolaní neprezentoval.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. (v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.), pričom vychádzal z neúspechu oprávneného v odvolacom konaní. Ostatní účastníci - povinný a súdny exekútor si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili, resp. im žiadne trovy nevznikli, preto bolo rozhodnuté spôsobom vyjadreným vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.